

zenuw op, grotere hoeveelheden zijn dodelijk. De minder schadelijke consumptiealcohol heet *ethanol*.

méthode champenoise (Fr.) Mag alleen maar op *mousserende wijnen* uit de *Champagne* worden vermeld. Elders in *Frankrijk* *méthode traditionnelle* genoemd. Methode om mousserende wijn te maken. Wordt beschouwd als een betere methode dan *cuve close* en die om *vin gazéifié* te maken. Bij de *méthode champenoise* vindt in iedere fles afzonderlijk een tweede *gisting* van een basiswijn plaats. Deze tweede *gisting* ontstaat door aan de jonge wijn in de fles een kleine hoeveelheid *suikers* en *gist* toe te voegen (*liqueur de tirage*). De fles wordt hermetisch afgesloten en de *gisting* laat men (traag) verlopen onder lage temperaturen. Tijdens de *gisting* wordt o.a. koolzuurgas gevormd dat de fles niet uit kan en oplost in de wijn. Na de *gisting* zakken de inactief geworden *gistcellen* naar het laagste punt in de fles. Door de flessen in speciale rekken (*pupitres*) te plaatsen, de flessen regelmatig met een kort en krachtig rukje een beetje om de lengteas te draaien en steeds meer met de kurk naar beneden te laten wijzen, zakt het *gistbezinksel* steeds verder naar de kurk in de hals van de fles (dit proces heet *remuage*). Het korte draaitje van de fles maakt het *bezinksel* los van de flessenwand waarna dit *bezinksel* door het steeds verticaler zetten uiteindelijk op de kurk komt te liggen. Als alle *bezinksel* op de kurk is aangeland, wordt de hals van de fles bevroren (in een pekelbad) waardoor er een *prop* ijs met dit *bezinksel* erin aan de kurk ontstaat. Door de fles snel te openen, de *ijsprop* er uit te laten schieten (*dégorgement*) en daarna de fles weer pijlsnel bij te vullen met *stille* wijn en vervolgens af te sluiten met de definitieve kurk, heeft men het *bezinksel* verwijderd en een heldere mousserende wijn verkregen. Het bijvullen van de fles na het verwijderen van de *ijsprop* gebeurt met een droge *stille* wijn bij de wijnen met de aan-

duiding *brut zéro*, *ultra brut*, *brut non dosage*, *brut sauvagé*. Dit zijn in feite de droogste versies van *Champagne*. Bij de overige wijnen voegt men, afhankelijk van de gewenste uiteindelijke zoetheid, een suikerhoudende *liqueur d'expédition* toe (*dosage*), gemaakt van met rietsuiker aangezoete *stille* wijn. Deze *liqueur d'expédition* is zoeter naarmate de mousserende wijn zoeter moet worden. De droogste wijnen (met maximaal 15 gram *restsuiker* per liter) heten *brut*. De zoetere versies: *extra sec* (12-20 gram per liter), *sec* (17-35), *demi sec* (35-50) en *doux* (meer dan 50 gram *restsuiker* per liter). Het meest wordt de *brut*-versie verkocht en daarna de *demi sec*. *Extra sec*, *sec* en *doux* zijn zeldzamere versies. Hoe langer de wijn in de fles op het *bezinksel* rijpt, des te subtieler worden de geur en smaak. Ook de *fijnheid* en de *persistentie* van de *belletjes* (*mousse*) is beter naarmate een *méthode champenoise* langer op fles rijpt. Deze methode is de meest kostbare maar ook de beste om mousserende wijnen te maken. Alle wijnen met de benaming *Champagne*, *méthode traditionnelle* en *crémant* moeten volgens de *méthode champenoise* zijn gemaakt. Overal ter wereld wordt deze methode gebruikt om prestigieuze mousserende wijnen te maken. (Dts. (Flaschengärung) Sekt, Sp. cava, It. metodo champenois, metodo classico.)

méthode traditionnelle (Fr.) *Méthode champenoise*. Methode om *mousserende* wijnen te maken. Heette vroeger gewoon *méthode champenoise*, maar deze term mag niet meer worden gebruikt bij wijnen die niet afkomstig zijn uit de *Champagne*.

méthusalem Inhoudsmaat van een wijnfles: 6,0 liter. Heeft een inhoud die acht maal zo groot is als die van een *standaardfles*. De term *méthusalem* wordt meestal gebruikt voor flessen *mousserende* wijn, terwijl een *fles stille* wijn met dezelfde inhoud in *Bordeaux impéale* wordt genoemd. In een grote

fles rijpt een wijn langzamer en kan ook ouder worden dan dezelfde wijn onder dezelfde omstandigheden in een kleinere fles.

methylanthranilaat Chemische verbinding die sterk naar bosbessen geurt en smaakt. Komt voor in de vruchten van de Amerikaanse druivensoort *Vitis labrusca*. De wijnen gemaakt van deze druiven bezitten door deze stof een zeer kenmerkende geur en smaak die men met *foxy* aanduidt. Ook de wijnen van de meeste *hybriden* van de *Vitis labrusca* ruiken en smaken *foxy*.

metodo champenois (It.) *Méthode champenoise*.

metodo classico (It.) *Méthode champenoise*.

meunier (Fr.) Zie *pinot meunier*.

Meursault (Fr.) A.C. van een van de meest gerenommeerde witte *Bourgognes*, altijd kostbaar, soms briljant. De beste wijnen combineren een enorme rijkdom aan een complexe, nootachtige, boterige geur en smaak waarin ook veel rokerige nuances aanwezig zijn. Gemaakt van de *chardonnay*-druif.

mézesféher Witte druivenvariëteit van redelijke kwaliteit. Is een uitsluitend Hongaarse druif die met name zoete wijnen levert. De beste wijnen zijn *dessertwijnen* met veel zoet en enige nuanceering.

microbullage (Fr.) Vrij recent ontwikkelde techniek die steeds vaker bij de *vinificatie* van rode wijn wordt toegepast. Doel: het zachter en minder stroef maken van jonge, *krachtige*, *tanninerijke* rode wijnen. Werking: door het langdurig injecteren van kleine doses *zuurstof* in de vorm van zeer kleine *belletjes* (*bulles*) worden de in de jonge wijn aanwezige onrijpe en ruwe *tanninen* geoxideerd. Deze stroeve en onaangenaam smakende *tanninen* worden na *oxidatie* onoplosbaar en zakken naar de bodem van het vat. *Microbullage* wordt doorgaans toegepast vlak nadat alle *suikers* zijn vergist

(na de alcoholische *gisting*) en de wijn op de druivenschillen ligt. Soms wordt deze techniek nog voortgezet in het rijpingsvat (na het *persen*).

Microbullage is in de jaren '80 ontwikkeld en heeft na in streken als *Madiran* zijn diensten te hebben bewezen ook in de meeste andere wijngebieden navolging gevonden.

De gebruikelijke methoden van *zuurstof*-toevoeging zijn het overhevelen van een wijn in een ander vat en het laten *rijpen* in een houten vat. *Microbullage* is een veel intensere en beter doseerbare techniek voor *zuurstof*-toevoeging. De effecten zijn dan ook vaak sterker dan bij overhevelen en *vatrijping*. Naast de reductie van de stroeve *tanninen* verbetert *microbullage* bij juiste toepassing de kleur (*intenser*), de geur (*complexer* fruit) en het *flesrijpings*-potentieel.

Het is onderhand bij diverse wijnmakers een zeer gewilde techniek: vooral in moeilijke wijnjaren met niet helemaal rijpe druiven kan men toch nog een aangenaam smakende rode wijn maken. *Microbullage* is geen standaard techniek en wordt meestal maar op een beperkt aantal *cuves* toegepast.

micro-oxigénation (Fr.) Zie *Microbullage*.

Midi (Fr.) Het gebied in Zuid-Frankrijk langs de Middellandse Zee, vanaf het westen van de monding van de *Rhône* tot aan de Spaanse grens. Een wijnbouwgebied met een enorm productie- en kwaliteitspotentieel. De kwaliteit is er de laatste jaren enorm verbeterd. Niet alleen nieuwe *vinificatie*-methoden zoals de *macération carbonique* hebben daar aan bijgedragen, maar ook het rooien van slechte *druivenvariëteiten* als de *aramon* en vele *hybriden* en het vervangen daarvan door *druivenvariëteiten* van betere kwaliteit als *grenache*, *syrah*, *cinsaut* en zelfs *cabernet sauvignon*, *merlot* en *chardonnay*. Omvat de gebieden *Hérault*, *Minervois*, *Languedoc*, *Roussillon*,